

Praktična vaja št. 4: SNOVANJE ŽELENE FREKVENČNE KARAKTERISTIKE $P_z(s)$ S POMOČJO ZAPOREDNE KOREKCIJE

1. Vsebina vaje

1. Nariši želeno logaritmčno amplitudno frekvenčno karakteristiko $|P_z(j\omega)|$ sledilnega sistema z eno integracijo na osnovi naslednjih podatkov:

a.) Odstopek krmilnega sistema pri $\omega_v = 20^\circ/s$ in $\varepsilon_v = 20^\circ/s^2$ ne sme presegati $18'$. K odstopku v stacionarnem stanju $3'$ prispeva hitrostna komponenta odstopka $\left(o_v(t) = 3' = \frac{\omega_v}{D_\omega}\right)$,

$15'$ pa pospeškovna $\left(o_\varepsilon(t) = 15' = \frac{\varepsilon_v}{D_\varepsilon}\right)$.

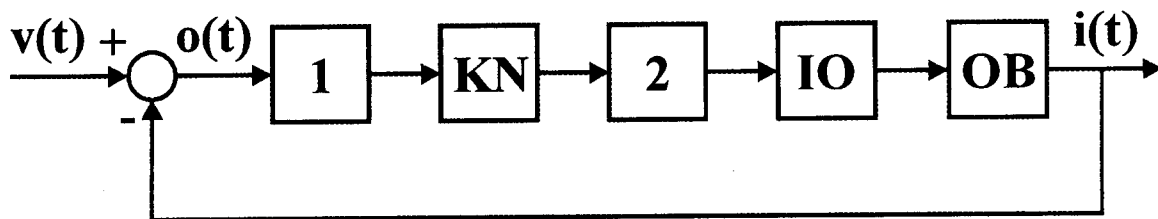
b.) Za skočno vstopno funkcijo sme prenihanje doseči velikost $\sigma_{\max} \leq 35\%$ in čas trajanja prehodnega pojava $t_p \leq 0,6s$.

c.) Nespremenljivi del sistema ima prenosno funkcijo oblike $P_n = \frac{K_n}{s(1+T_1s)(1+T_2s)(1+T_3s)}$,

kjer je $K_n=400s^{-1}$, $T_1=0,0143s$, $T_2=0,005s$ in $T_3=0,00125s$.

2. Za sledilni krmilni sistem z želeno logaritmčno frekvenčno karakteristiko iz 1. točke določi zaporedno korekcijsko napravo. Napiši njeno prenosno funkcijo.

3. Z modelom na računalniku preveri ali zasnovani krmilni sistem ustreza zahtevam iz točke 1b.

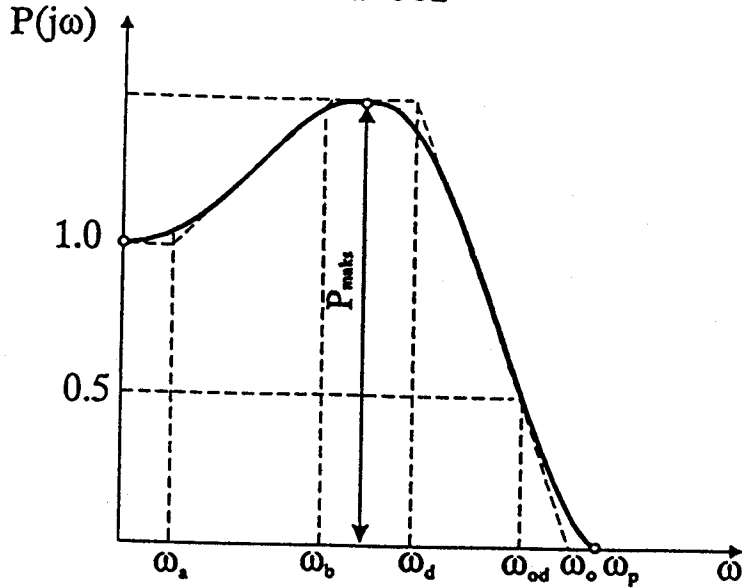

1-merilnik, KN-korekcijska naprava, 2-ojačevalnik, IO-izvršilni organ, OB-objekt,
 $P_z(s) = P_1(s) P_{KN}(s) P_2(s) P_{IO}(s) P_{OB}(s) = P_n(s) P_{KN}(s)$

Slika 1: Blokovna shema krmilne zanke z zaporedno korekcijo

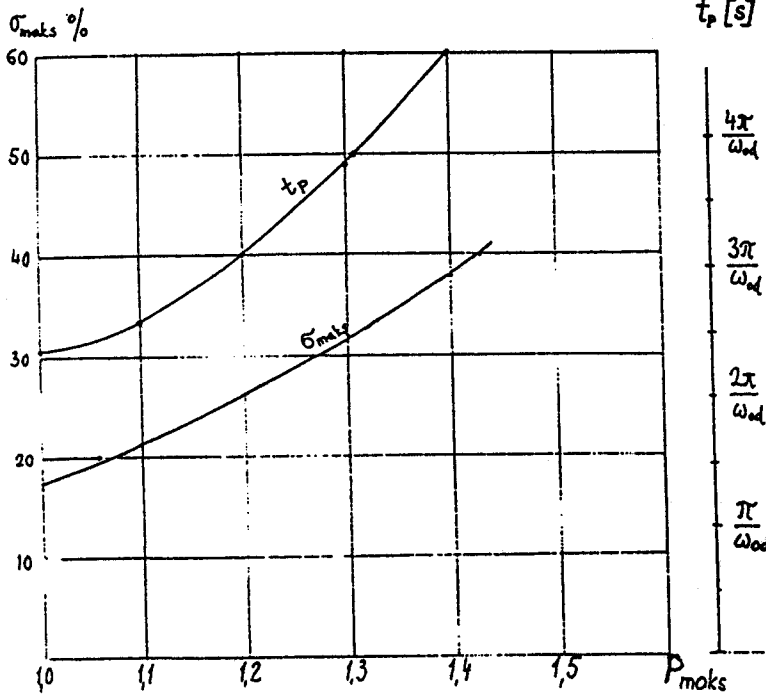
1.1 PRILOGE

1.

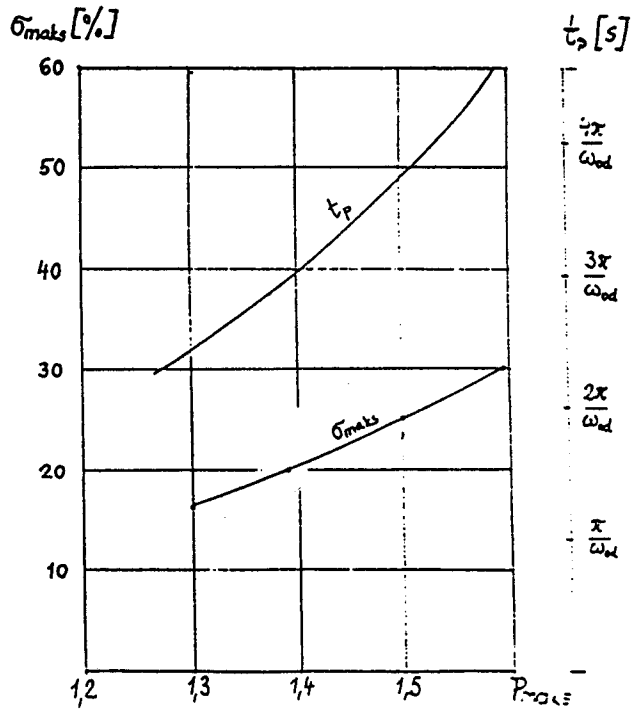

2

Razbitje realne frekvenčne karakteristike sklenjene zanke na trapeza in pripadajoče frekvence

A – integracijski (1) sistem

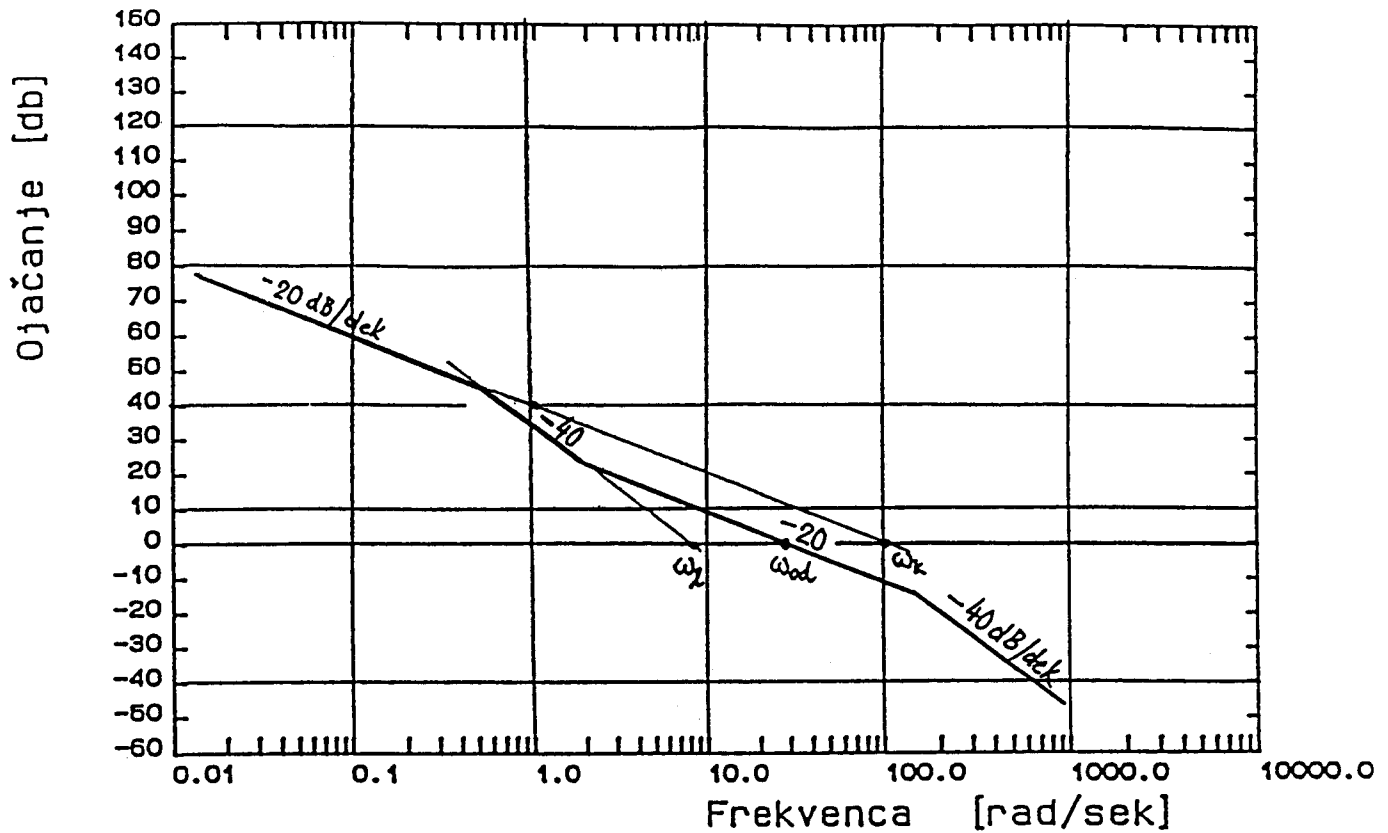

B – proporcionalni sistem

Nomogram za oceno trajanja prehoda t_p in prenitjanja σ_{maks} za $\alpha \leq 0,8$; $\alpha_a \geq 0,4$; $\lambda \geq 0,5$

Nomogram za oceno trajanja prehoda t_p in prenitjanja σ_{maks} za $\alpha \leq 0,8$; $\alpha_a \leq 0,4$; $0,1 < \lambda < 0,5$

$$\alpha = \frac{\omega_d}{\omega_o}; \quad \alpha_a = \frac{\omega_a}{\omega_b}; \quad \lambda = \frac{\omega_b}{\omega_o}$$

Amplitudni del Bodejevega diagrama razklenjene zanke $P_R(j\omega)$ ter frekvence ω_k , ω_l in ω_{od} za sistem vrste 20-40-20-40

Za krmilni sistem vrste 20-40-20-40 velja:

$$D_\omega \approx \omega_k$$

$$D_\epsilon \approx \omega_l^2$$

$$C_0 = \frac{1}{1+K}; \quad C_1 = \frac{1}{D_\omega}; \quad \frac{C_2}{2} = \frac{1}{D_\epsilon}$$

3. Za optimalni prehodni proces (najkrajši) je čas trajanja prehodnega

procesa

$$t_{p\min} = 2\sqrt{\frac{v_0}{w_{maks}}}$$

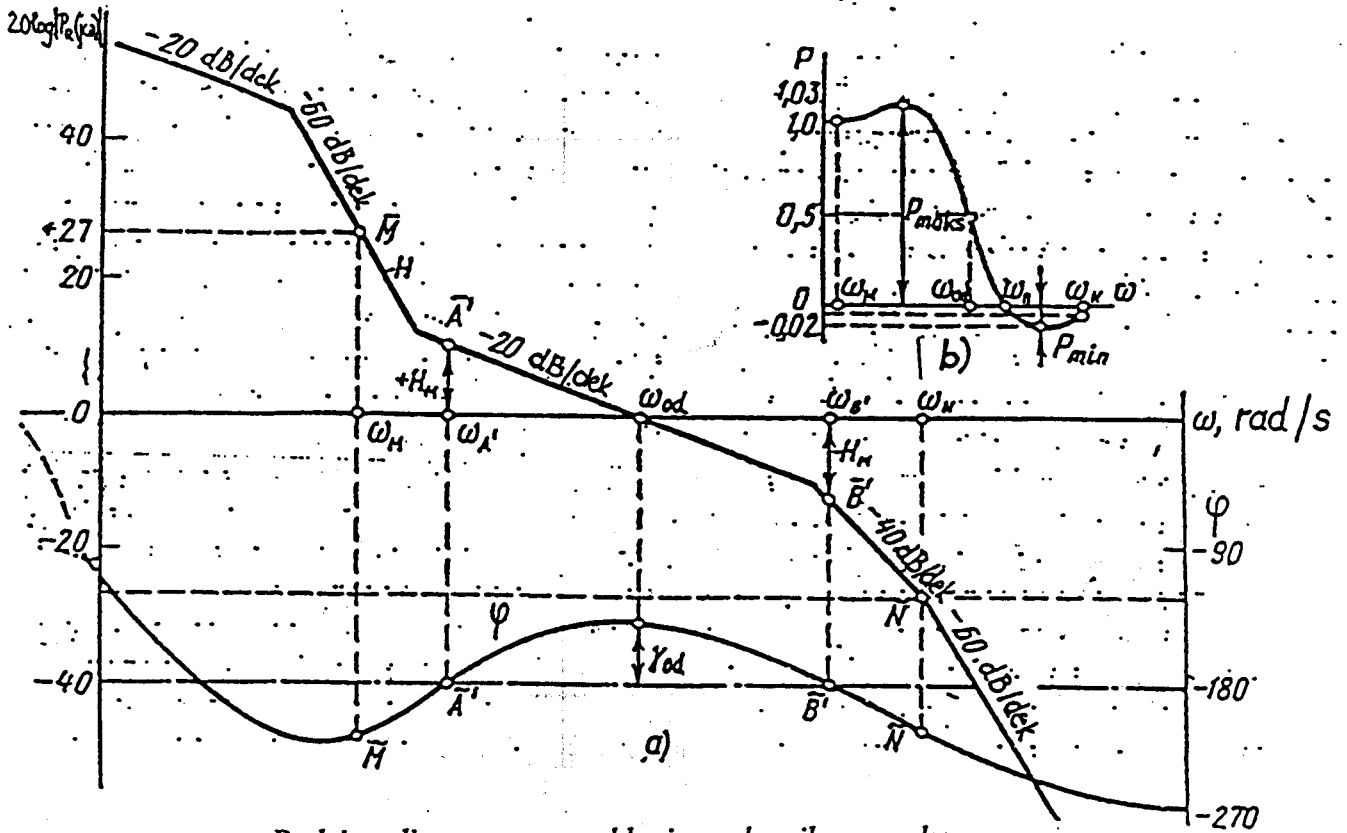
kjer je

v_0 ... amplituda zahtevane skočne funkcije

w_{maks} ... največji možni pospešek krmiljene veličine $\left[\equiv \ddot{i}(t) \right]$

Optimalna odrezne frekvenca je

$$\omega_{od,op} = \frac{2}{t_{p\min}}$$

Bodejev diagram za razklenjeno krmilno zanko

Kazalnik stabilnosti

Nomogram

$\gamma_{od} = 45^\circ$

	A	B
σ_{maks}	$\approx 24\%$	≈ 20
t_p	$\approx \frac{3\pi}{\omega_{od}}$	$\approx \frac{2\pi}{\omega_{od}}$

$H_M = 16 \text{ dB}$

$-H_M = 14 \text{ dB}$

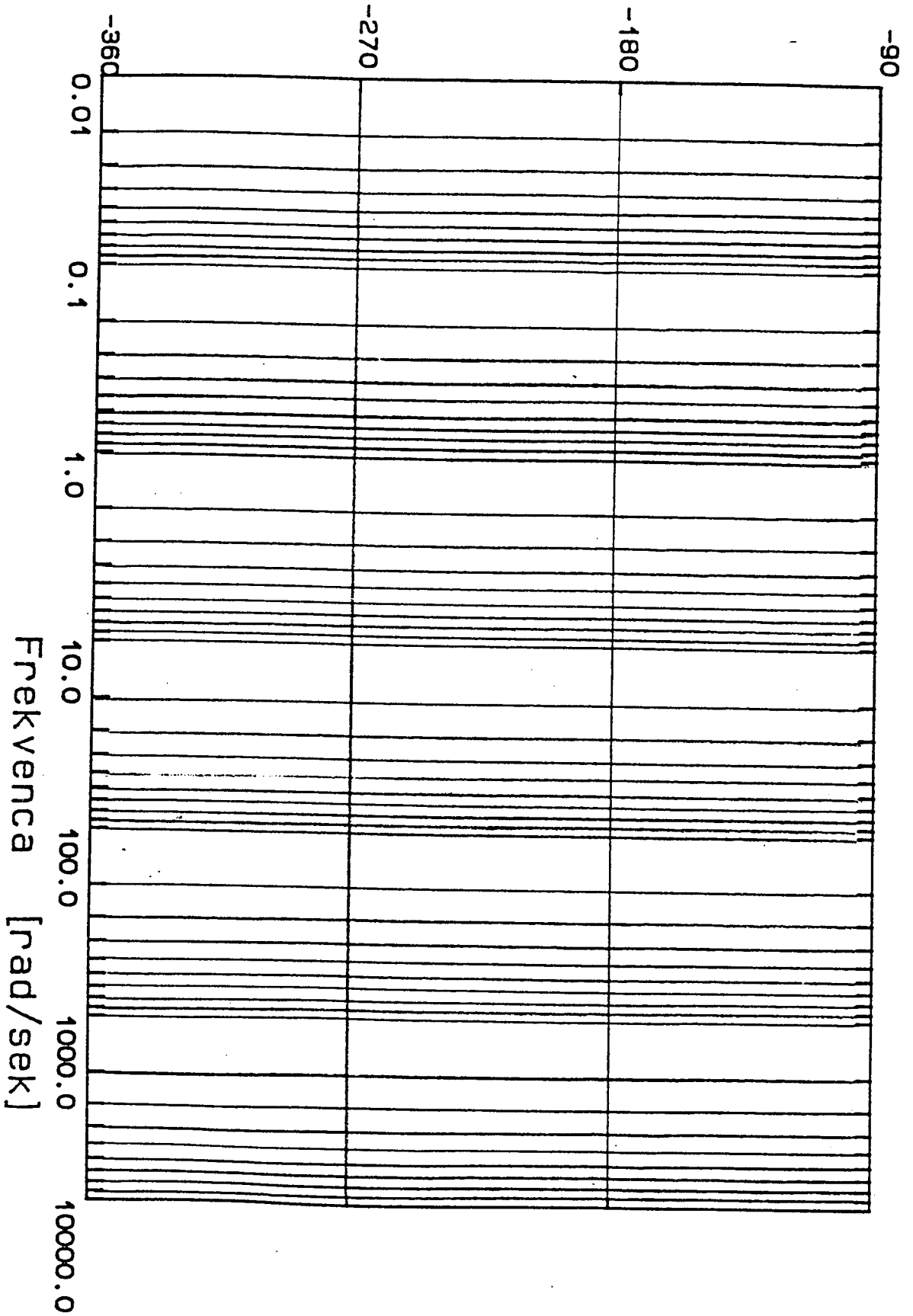
$\gamma_{od} = 30^\circ$

	A	B
σ_{maks}	$\approx 45\%$	$\approx 25\%$
t_p	$\approx \frac{6\pi}{\omega_{od}}$	$\approx \frac{4\pi}{\omega_{od}}$

$H_M = 12 \text{ dB}$

$-H_M = 10 \text{ dB}$

Faza [st]

Ojačanje [db]

